

بررسی تأثیر و مقادیر و زمان های کاربرد نیتروژن بر عملکرد و تجمع نیترات غده سیب زمینی در منطقه جیرفت

طلعت تنیده، عنایت الله تفضلی، محمد حسن شیرزادی، غلامرضا افشارمنش

سازمان جهاد کشاورزی منطقه جیرفت و کهنوچ واحد طرح و برنامه، دانشکده
کشاورزی دانشگاه شیراز، بخش علوم باگبانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت،
بخش تحصیلات تكمیلی و مرکز تحقیقات کشاورزی جیرفت

جهت مطالعه اثر کاربرد مقادیر نیتروژن و زمان های مصرف آن بر عملکرد و
تجمع نیترات غده سیب زمینی، آزمایشی در سال ۱۳۸۵ در مزرعه رضی آباد واقع در
۲۲ کیلومتری شهرستان جیرفت اجرا شد که در آن پنج میزان نیتروژن (۰، ۸۰، ۱۶۰، ۲۴۰ و ۳۲۰ کیلوگرم نیتروژن در هکتار) به عنوان فاکتور اصلی و در چهار سطح
زمانی، به عنوان فاکتور فرعی شامل: T1: یک سوم در زمان کاشت + یک سوم در
زمان سبز شدن ۷۰-۸۰٪ بوتهها + یک سوم قبل از گله‌ی، T2: یک دوم در زمان سبز
سبز شدن ۷۰-۸۰٪ بوتهها + یک سوم قبل از گله‌ی، T3: دو سوم در زمان سبز
شدن ۷۰-۸۰٪ بوتهها + یک سوم قبل از گله‌ی، T4: یک سوم در زمان ۷۰-۸۰٪
سبز شدن بوتهها + یک سوم ۲۵ روز بعد + یک سوم قبل از گله‌ی، در قالب طرح
بلوکهای کامل تصادفی و با سه تکرار به کار برده شد. در زمان برداشت متوسط
تعداد غده در بوته، ارتفاع بوته، درصد ماده خشک، متوسط وزن و عملکرد عده
اندازه گیری شد. در این زمان همچنین میزان ازت نیتراته غده در آزمایشگاه مرکز
تحقیقات کشاورزی جیرفت، تعیین گردید. با افزایش مصرف نیتروژن، درصد ماده
خشک و ارتفاع بوته افزایش اما تعداد غده در بوته کاهش یافت. میزان نیتروژن تأثیر
بسیار معنی دار و زمان کاربرد آن نیز اثر معنی داری بر متوسط وزن و عملکرد غده
در هکتار داشت. بیشترین عملکرد غده در زمان T3 با مصرف ۱۶۰ کیلوگرم
نیتروژن در هکتار به دست آمد. کاربرد مقادیر بالاتر کود باعث کاهش عملکرد
گردید. میزان و زمان کاربرد نیتروژن به طور بسیار معنی دار بر غلظت نیترات غده ها
اثر داشت. بالاترین غلظت نیترات در سطح N4 (۳۶۰ کیلوگرم نیتروژن در هکتار) و

پنجمین کنگره علوم باگبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

در زمان های T2 و T3 حاصل شد. ظاهراً کاربرد مقادیر متعادل نیتروژن در تولید سیب زمینی علاوه بر حصول عملکرد مطلوب غده از تجمع زیان بار نیترات در غده ممانعت می نماید.